

Notat

Folketingets Europaudvalg
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Grund- og nærhedsnotat om Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om Unionens deltagelse i det europæiske partnerskab om metrologi, der iværksættes i fællesskab af flere medlemsstater

KOM (2021) 89 final.

7. maj 2021

Nyt notat.

**Uddannelses- og
Forskningsministeriet**
Internationale forhold

1 Resumé

Kommissionen har ved KOM (2021) 89 final af den 23. februar 2021 fremsat Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om Unionens deltagelse i det europæiske partnerskab om metrologi, der iværksættes i fællesskab af flere medlemsstater.

Børsgade 4
Postboks 2135
1015 København K
Tel. 3392 9700

www.ufm.dk

Via partnerskabet om metrologi finansieres forskningsprojekter med det formål at udvikle måletekniske kompetencer og faciliteter og herved understøtte europæiske virksomheders innovationsevne og samfundets behov for pålidelige målinger inden for blandt andet energi, klima, miljø, sundhed og industriel produktion.

CVR-nr. 1680 5408

Ref.-nr.
213954

Regeringen er positiv over for formålet med forslaget om at oprette et europæisk partnerskab om metrologi.

Regeringen finder det vigtigt, at Danmark fortsat deltager i de fælles forskningsaktiviteter, da det både muliggør hjemtag af viden og bidrager til, at de danske metrologiaktiviteter integreres med resten af Europa. Programmet bidrager ligeledes til etablering af en arbejdsdeling, så de nationale aktører i højere grad kan fokusere og løfte deres forskning inden for særlige styrkeområder i stedet for at forsøge at dække alle områder. Deltagelse giver Danmark adgang til vigtige metrologikompetencer og faciliteter, som vi ikke selv råder over.

Regeringen lægger stor vægt på, at forslaget ikke foregriber forhandlingerne om EU's næste flerårige finansielle ramme efter 2027.

2 Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2021) 89 final af den 23. februar 2021 fremsendt Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om Unionens deltagelse i det europæiske partnerskab om metrologi, der iværksættes i fællesskab af flere medlemsstater.

Forslaget er oversendt til Rådet i dansk sprogversion den 4. maj 2021.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 185 om forsknings- og udviklingsprogrammer med deltagelse af flere medlemsstater og artikel 188, stk. 2 om procedure for vedtagelse af bestemmelser. TEUF artikel 185 foreskriver, at Unionen i forståelse med de pågældende medlemsstater under iværksættelse af det flerårige rammeprogram kan åbne mulighed for deltagelse i forsknings- og udviklingsprogrammer, der iværksættes af flere medlemsstater, herunder deltagelse i de strukturer, der oprettes for gennemførelse af disse programmer. Forslaget skal behandles efter TEUF artikel 188, stk. 2, der foreskriver, at Europa-Parlamentet og Rådets forsknings- og udviklingsprogrammer med deltagelse af flere medlemsstater, jf. artikel 185, vedtages efter den almindelige lovgivningsprocedure og efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg. Endvidere fastlægger artikel 188, stk. 2, at vedtagelsen af de supplerende programmer kræver pågældende medlemsstaters samtykke. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Horisont Europa – det nye EU-rammeprogram for forskning og innovation for 2021-2027 – sigter på at øge effekten af EU's forskning og innovation ved bl.a. at kombinere europæiske partnerskabers fælles investeringer med yderligere privat og offentlig investering. Indsatsen bag partnerskaberne skal rettes mod områder, hvor det specifikke anvendelsesområde og øgede ressourcer kan hjælpe med at gennemføre programmets prioriteter.

Med Horisont Europa-forordningen¹ identificerede lovgiverne otte prioritetsområder for mulige institutionaliserede europæiske partnerskaber baseret på TEUF artikel 185 og 187, og på denne baggrund var 12 konkrete initiativer genstand for en koordineret konsekvensanalyse. Heraf er ét partnerskab identificeret i dette forslag og ni institutionaliserede europæiske er fremlagt i et andet forslag, jf. nærmere umiddelbart nedenfor.

Dette forslag om et partnerskab baseret på artikel 185 har sammenhæng til et andet forslag, som Kommissionen fremsatte den 23. februar 2021. Dette forslag lægger op til at gennemføre en række institutionaliserede europæiske partnerskaber i Horisont Europa-forordningen ved at oprette ni fællesforetagender (joint undertakings) inden for rammerne af TEUF artikel 187. Forslaget fastlægger fællesforetagendernes målsætninger og opgaver, medlemsskab, organisering og andre operationelle regler. Konsekvensen er, at der oprettes en række fællesforetagender som EU-organ for en periode indtil den 31. december 2031.

3 Formål og indhold

Med forslaget vil Unionen kunne deltage i det europæiske partnerskab om metrologi ("The Metrology Partnership"), som gennemføres med en flere deltagende stater, herunder forventeligt bl.a. Danmark, i fællesskab.

Via partnerskabet om metrologi finansieres forskningsprojekter med det formål at udvikle måletekniske kompetencer og faciliteter og herved understøtte europæiske virksomheders innovationsevne og samfundets behov for pålidelige målinger inden for blandt andet energi, klima, miljø, sundhed og industriel produktion.

¹ Se KOM (2018) 435 final.

Forslaget bygger erfaringer fra det europæiske forskningsprogram om metrologi (EMPR) og the europæiske metrologiprogram om innovation og forskning (EMPIR).

Forslagets **artikel 1** fastlægger genstanden og deltagerkredsen for det europæiske partnerskab om metrologi. **Artikel 2** fastlægger formålet med partnerskabet på grundlag af Horisont Europa. Bestemmelsen fastlægger også de generelle og specifikke målsætninger, som et fremtidigt partnerskab skal overholde og opfylde. **Artikel 3-4** foreskriver det økonomiske bidrag, som Den Europæiske Union yder til den dedikerede implementeringsstruktur "European Association of National Metrology Institutes" (EURAMET). **Artikel 5-7** fastsætter de forpligtelser, hvorunder medlemsstater og andre deltagende lande kan bidrage til det fremtidige partnerskab samt finansiering af partnerskabet og andre aktiviteter. **Artikel 8** præciserer reglerne for deltagelse, hvor der kan være en undtagelse fra Horisont Europa-reglerne i behørigt begrundede tilfælde. Det fastsætter også minimumsgarantier for at sikre større åbenhed for fremtidige opslag, f.eks. bør ikke kun nationale metrologi-institutter, men også andre interessenter have ret til at koordinere fremtidige projekter under dette partnerskab. **Artikel 9** sætter rammerne for såkaldte gennemførelsesaftaler mellem Kommissionen og EURAMET. **Artikel 10** sætter Kommissionen i stand til at handle, hvis deltagende lande ikke overholder deres forpligtelser i forslaget. **Artikel 11-12** omhandler sikkerhedsforanstaltninger for at beskytte Den Europæiske Unions økonomiske interesser. **Artikel 13-17** fastlægger rammerne for styring af partnerskabet, dvs. partnerskabets governancestruktur. **Artikel 18** omhandler evalueringer af partnerskabet i tråd med principperne om bedre regulering. Og endelig omhandler **artikel 19-21** adgang til resultater og informationer om forslag, fortrolighed og regler i forbindelse interessekonflikt.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

4 Europa-Parlamentets udtalelser

I henhold til TEUF artikel 188, stk. 1, er Europa-Parlamentet medlovgiver.

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig om forslaget, og tidspunktet for Europa-Parlamentets behandling kendes ikke endnu.

Forslaget behandles af Europa-Parlamentets udvalg om Industri, Forskning og Energi (ITRE) med Maria da Graça Carvalho (EPP) som ordfører. Budgetudvalget (BUDG) har besluttet ikke at afgive udtalelse til forslaget.

5 Nærhedsprincippet

Forslaget er baseret på TEUF artikel 185, som specifikt omhandler forsknings- og udviklingsprogrammer med deltagelse af flere medlemsstater.

Kommissionen anfører, at forslagets målsætninger ikke kan nås af medlemsstaterne alene, da omfanget og kompleksiteten af metrologi kræver investeringer, der går ud over de nationale metrologi-institutters centrale forskningsbudgetter.

Videre supplerer Kommissionen, at den nødvendige ekspertise til forskning og udvikling af banebrydende metrologiløsninger er spredt over nationale grænser og kan derfor ikke kun opnås på nationalt plan.

Derudover bemærker Kommissionen, at fraværet af en sammenhængende tilgang på europæisk plan med kritisk masse giver en høj risiko for dobbeltarbejde, hvilket resulterer i højere omkostninger og mindre effekt.

Samlet set konkluderer Kommissionen, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet, jf. TEUF artikel 5, idet Kommissionen vurderer, at forslaget ikke går ud over, hvad der er nødvendigt for at nå målsætningerne i forslaget. I den forbindelse understøtter Kommissionen sin vurdering af proportionalitetsprincippet med, at medlemsstaterne vil være ansvarlige for at udvikle deres fælles program og de operationelle aspekter af partnerskabet.

Regeringen er enig i denne vurdering.

6 Gældende dansk ret

Ikke relevant.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

7 Konsekvenser

En vedtagelse af forslaget har ingen **lovgivningsmæssige konsekvenser**.

Hvad angår forslagets **erhvervs- og samfundsøkonomiske konsekvenser** anfører Kommissionen, at fraværet af en sammenhængende tilgang på europæisk plan med kritisk masse giver en høj risiko for dobbeltarbejde, hvilket resulterer i højere omkostninger og mindre effekt. Forslaget vurderes dermed at kunne have en positiv effekt på erhvervs- og samfundsøkonomien.

For så vidt angår de **statsfinansielle konsekvenser** anfører Kommissionen, at Unionens finansielle støtte til partnerskabet maksimalt kan udgøre 300 mio. EUR i løbende priser. Støtten finansieres fra EU's flerårige finansielle ramme for perioden 2021-2027 gennem Horisont Europa. Hertil skal det bemærkes, at Danmark bidrager indirekte via ca. 2 pct. af det samlede EU-budget.

Danmark har over for Europa-Kommissionen givet en ikke bindende indikation om forsat at ville deltage i partnerskabet. Den danske medfinansiering er indikeret til at være 4,2 mio. kr. årligt i perioden 2021-2027. Midlerne udmøntes af Danmarks Nationale Metrologiinstitut (GTS-institut), som varetager den danske deltagelse i partnerskabet.

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre **beskyttelsesniveauet i Danmark**.

8 Høring

Forslaget har været i høring i EU-specialudvalget for forskning i perioden 18.-31. marts 2021.

Der er modtaget høringssvar fra [Danmarks Nationale Metrologiinstitut](#).

Danmarks Nationale Metrologiinstitut anfører, at "Kommissionens bevilling til det tidligere program, EMPIR, var 350 mio. EUR, og at bevillingen i forslaget er 300 mio. EUR. Under hensyn til det tidligere programs succes og betydning for industriudviklingen ønsker Danmarks Nationale Metrologiinstitut, at Danmark sammen med andre lande arbejder for at hæve Kommissionens bevilling til 350 mio. EUR."

Udkastet til grund- og nærhedsnotatet efterfølgende sendt i høring i EU-Specialudvalget for forskning. Der er modtaget høringssvar fra Danmarks Nationale Metrologiinstitut

Danmarks Nationale Metrologiinstitut anfører, at "DNM er glade for, at Regeringen planlægger at støtte det europæiske partnerskab for metrologi. Vi har selvfølgelig forståelse for behovet for også at kunne prioritere andre områder og at Danmark formentlig vil støtte at EU bidraget bliver på 300 mio. EUR. i stedet for 350 mio. EUR."

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

9 Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det er forventningen, at medlemsstaterne generelt vil forholde sig positivt til forslaget.

10 Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er positiv over for formålet med forslaget om at oprette et europæisk partnerskab om metrologi.

Regeringen finder det vigtigt, at Danmark fortsat deltager i de fælles forskningsaktiviteter, da det både muliggør hjemtag af viden og bidrager til, at de danske metrologiaktiviteter integreres med aktiviteter i resten af Europa. Programmet bidrager ligeledes til etablering af en arbejdsdeling, så de nationale aktører i højere grad kan fokusere og løfte deres forskning inden for særlige styrkeområder i stedet for at forsøge at dække alle områder. Deltagelse giver Danmark adgang til vigtige metrologikompetencer og faciliteter, som vi ikke selv råder over.

Regeringen kan i udgangspunktet støtte det foreslåede niveau for EU-bidraget på 300 mio. EUR, som er en fornuftig balance mellem ambitioner på metrologiområdet og ønsket om også at prioritere andre områder.

Regeringen lægger stor vægt på, at forslaget ikke foregriber forhandlingerne om EU's næste flerårige finansielle ramme efter 2027.

11 Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.